Bron: Energeia, 4 november 2026

Slimmer omgaan met koolstof vergt integrale koolstofvisie

Marieke van der Werf 4 november 2026

Het kabinet moet één koolstofvisie ontwikkelen, in plaats van losse plannen voor opslag, toepassing en verwijdering van CO_2. Dat is nodig om in de toekomst voldoende duurzame koolstof te hebben voor een circulaire economie, schrijft Marieke van der Werf van het Platform Carbon Management NL.

Het Nationaal Plan Energiesysteem waarvan op Prinsjesdag een actualisatie verscheen, wijst Nederland de weg naar een schone economie. Dat wil zeggen: met zo min mogelijk CO_2-uitstoot. Maar ook in een klimaatneutrale economie hebben we CO_2 nodig. Voor de glastuinbouw en de voedingsindustrie, voor plastics en chemicaliën, maar ook voor brandstoffen voor luchtvaart en scheepvaart.

Marieke van der Werf is binnen het Platform Carbon Management NL voorzitter van de Taskforce CCU. (Foto: Jimmy Thepass)

In zijn Visie Opschaling Duurzame Koolstofdragers bevestigt het kabinet de toepassing van CO_2 (CCU) als één van de routes. Daarmee verandert onze blik op CO_2. We zien het nu vooral als afvalstof waarvan de uitstoot zo snel mogelijk moet stoppen. Maar afgevangen CO_2 is ook een belangrijke duurzame koolstofbron. Sterker nog, koolstof die vrijkomt bij bio-energie of rechtstreeks aan de atmosfeer wordt onttrokken, kan fossiele koolstof vervangen. Met sommige toepassingen kunnen we vandaag al beginnen, andere zijn qua technologie volop in ontwikkeling.

Het dit jaar opgerichte Platform Carbon Management NL staat voor een brede visie op koolstofmanagement. De klimaattransitie draait niet alleen om het terugdringen van CO_2. We moeten ook antwoord geven op nieuwe vragen: waar halen we straks onze koolstof vandaan, waarvoor gebruiken we die en wat doen we ermee nadat die is gebruikt?

Opiniebijdragen

Met enige regelmaat publiceert *Energeia* opiniebijdragen. Een opinieartikel reflecteert de opinie van de auteur(s), niet die van *Energeia*. Een opiniebijdrage moet inhoudelijk kloppen, maar wordt niet getoetst op de toepassing van journalistieke principes als hoor en wederhoor.

Keuzes

Die vragen worden urgenter doordat duurzame koolstof uit CO_2 niet onbeperkt beschikbaar is. Onvermijdbare industriële CO_2-emissies willen we afvangen en opslaan terwijl biogene en atmosferische koolstofstromen nodig blijven voor sectoren die niet eenvoudig zonder kunnen. Ook om resterende uitstoot te compenseren zal CO_2 permanent uit de atmosfeer moeten worden verwijderd.

Dat leidt onvermijdelijk tot keuzes. Opslag, toepassing en verwijdering van CO_2 zijn geen drie afzonderlijke klimaatoplossingen. Het zijn onderdelen van één koolstofsysteem.

Koolstofbeleid is industriebeleid

Nederland beschikt over industriële clusters, havens, kennisinstellingen en innovatieve bedrijven op het gebied van groene chemie, koolstofbenutting en koolstofverwijdering. Investeringszekerheid vereist dat we van losse plannen naar één samenhangende strategie gaan.

Voor energie vinden we het vanzelfsprekend om decennia vooruit te kijken. We ramen hoeveel elektriciteit en waterstof er nodig is in 2030, 2040 en 2050. En we passen de infrastructuur daarop aan. Voor koolstof moeten we hetzelfde doen. De bouwstenen zijn er al. Het kabinet heeft al een Routekaart Koolstofverwijdering gepubliceerd, CCS heeft een belangrijke plaats in het klimaatbeleid en de Integrale Aanpak Industrie onderkent het belang van duurzame koolstofstromen en infrastructuur. Wat ontbreekt, is verbinding.

Integrale koolstofvisie

In navolging van de Europese Carbon Management Strategy zou ook Nederland een integrale koolstofvisie moeten ontwikkelen: hoeveel fossiele, circulaire, biogene en atmosferische CO_2 is op verschillende momenten beschikbaar? Hoeveel hebben industrie, luchtvaart en scheepvaart nodig? Hoeveel willen we hergebruiken, hoeveel moeten we opslaan en hoeveel moeten we permanent verwijderen? En wat betekent dit voor onze infrastructuur?

Zo'n visie maakt ook een fundamenteler gesprek mogelijk. Waar levert een schaarse ton duurzame CO_2 maatschappelijk de meeste waarde op?

Het Platform Carbon Management NL bepleit een dergelijke visie. Duidelijke doelstellingen, een nationale koolstofbalans, een afwegingskader voor schaarse stromen en een gezamenlijke agenda voor infrastructuur en marktontwikkeling maken de weg vrij naar een slimme, concurrerende Nederlandse koolstofeconomie.

Marieke van der Werf is binnen het Platform Carbon Management NL voorzitter van de Taskforce CCU.